

ZAMONAVIY INGLIZ ADABIYOTI VA UNING ASOSIY MAVZULARI (ZADIE SMITH IJODI MISOLIDA)

Nematova Muslima Madaminjon qiz

Andijon davlat chet tillari instituti

gid hamrohligi va tarjimashunoslik yo`nalishi 3-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: Iroda Egamberdiyeva

Associate professor of ASIFL irodaegamberdiyeva 76@gmail.com

ORCID 0009-0006-2258-0570/

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy ingliz adabiyotining shakllanishi va rivojlanish jarayoni tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy ingliz adabiyotida uchraydigan asosiy mavzular, jumladan identitet, migratsiya, madaniyatlararo munosabatlar va ijtimoiy muammolar ko‘rib chiqiladi. Maqolada zamonaviy ingliz adabiyotining muhim vakillaridan biri bo‘lgan Zadie Smith ijodi misol sifatida tahlil qilinadi. Uning mashhur romani White Teeth orqali ko‘p millatli jamiyatdagi ijtimoiy va madaniy jarayonlar yoritiladi.

Kalit so‘zlar: zamonaviy ingliz adabiyoti, identitet, migratsiya, madaniyatlararo aloqalar, roman, ko‘p madaniyatli jamiyat.

Annotation: This article discusses the development of modern English literature and its main themes. Special attention is given to topics such as identity, migration, multiculturalism, and social issues. The works of Zadie Smith are analyzed as an example of contemporary English literature. Her novel White Teeth reflects the cultural diversity and social challenges of modern society.

Keywords: modern English literature, identity, migration, multicultural society, contemporary fiction.

Аннотация: В данной статье рассматривается развитие современной английской литературы и ее основные темы. Особое внимание уделяется вопросам идентичности, миграции и культурного разнообразия. Также анализируется творчество современной британской писательницы Zadie Smith.

Ее роман *White Teeth* отражает социальные и культурные особенности современного общества.

Ключевые слова: современная английская литература, идентичность, мультикультурализм, миграция, роман.

Zamonaviy ingliz adabiyoti jahon adabiyotining muhim va qiziqarli bosqichlaridan biri hisoblanadi. Bu davr asosan XX asr oxiri va XXI asr boshlarida yaratilgan adabiy asarlarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy adabiyotning paydo bo'lishiga jamiyatdagi katta o'zgarishlar, globalizatsiya jarayoni, texnologik rivojlanish va madaniyatlararo aloqalarning kuchayishi katta ta'sir ko'rsatgan.

Bugungi kunda ingliz tilida yozilgan adabiyot nafaqat Buyuk Britaniya yoki Amerika bilan bog'liq bo'lib qolmay, balki dunyoning turli mamlakatlarida yashayotgan yozuvchilar tomonidan ham yaratilmoqda. Shu sababli zamonaviy ingliz adabiyotida turli madaniyatlar, urf-odatlar va qarashlar o'z aksini topadi.

Zamonaviy adabiyot yozuvchilari ko'pincha inson hayotining murakkab jihatlarini, jamiyatdagi muammolarni va turli madaniyatlar o'rtasidagi aloqalarni tasvirlashga harakat qiladilar. Bu jarayonda identitet, immigratsiya va ijtimoiy tengsizlik kabi mavzular muhim ahamiyat kasb etadi.

ZAMONAVIY INGLIZ ADABIYOTINING RIVOJLANISH JARAYONI

Zamonaviy ingliz adabiyotining shakllanishi asosan Ikkinchi jahon urushidan keyingi davr bilan bog'liq. Urushdan keyin dunyoda siyosiy va iqtisodiy vaziyat o'zgardi. Bu o'zgarishlar jamiyat hayotiga ham, adabiyotga ham ta'sir qildi.

Buyuk Britaniyada ayniqsa migratsiya jarayoni kuchaydi. Britaniya imperiyasi tarkibiga kirgan ko'plab davlatlardan odamlar Angliyaga ko'chib kelishdi. Natijada jamiyat ko'p millatli va ko'p madaniyatli tus oldi.

Bu jarayon yozuvchilarni yangi mavzular haqida yozishga undadi. Adabiyotda turli millat vakillarining hayoti, yangi jamiyatga moslashish jarayoni va madaniyatlar o'rtasidagi farqlar tasvirlana boshladi.

Shuningdek zamonaviy adabiyotda yozuvchilar yangi uslublardan ham foydalanishni boshladilar. Ba'zi asarlarda voqealar bir nechta qahramonlar nuqtai

nazaridan tasvirlanadi. Boshqa asarlarda esa turli vaqt davrlari yoki voqealar parallel tarzda beriladi.

IDENTITET VA SHAXSIYLIK MASALASI

Zamonaviy ingliz adabiyotida eng ko'p uchraydigan mavzulardan biri bu identitet masalasidir. Bugungi global dunyoda inson o'zining kimligini, qaysi madaniyatga mansubligini va jamiyatdagi o'rnini aniqlashga harakat qiladi.

Ko'p millatli jamiyatlarda yashayotgan insonlar ko'pincha ikki yoki undan ortiq madaniyat ta'sirida yashaydi. Bu esa ba'zan ichki ziddiyatlarga olib keladi. Zamonaviy romanlarda qahramonlar o'z madaniy ildizlarini saqlab qolish bilan birga yangi jamiyatga moslashishga harakat qiladilar.

MIGRATSIYA VA MADANIYATLARARO MUNOSABATLAR

Migratsiya zamonaviy ingliz adabiyotining muhim mavzularidan biridir. Ko'plab yozuvchilar immigratsiya jarayonini, yangi mamlakatda yashash tajribasini va madaniyatlar o'rtasidagi munosabatlarni tasvirlaydilar.

Bunday asarlarda qahramonlar ko'pincha yangi tilni o'rganish, yangi jamiyatga moslashish va o'z an'analarini saqlab qolish kabi muammolar bilan duch keladilar.

IJTIMOY TENGSIZLIK

Zamonaviy adabiyotda jamiyatdagi ijtimoiy farqlar ham muhim mavzulardan biri hisoblanadi. Yozuvchilar turli ijtimoiy qatlam vakillarining hayotini tasvirlab, jamiyatdagi muammolarni ko'rsatishga harakat qiladilar.

OILA VA AVLODLAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR

Ko'plab zamonaviy romanlarda ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi qarashlar farqi tasvirlanadi. Ayniqsa migrant oilalarda bu farq yanada yaqqol ko'rinadi. Otaonalar an'anaviy qadriyatlarga amal qilishga harakat qilsa, yoshlar esa yangi jamiyat madaniyatiga tezroq moslashadi.

ZADIE SMITH VA UNING ZAMONAVIY INGLIZ ADABIYOTIGA QO'SHGAN HISSASI

Zadie Smith 1975-yil 25-oktabrda Londonda tugʻilgan. Uning onasi Yamaykadan kelgan boʻlib, otasi ingliz millatiga mansub edi. Shu sababli Smith bolaligidan turli madaniyatlar taʼsirida ulgʻaygan.

U Kembrij universitetida ingliz adabiyotini oʻrgangan. Talabalik davrida u qisqa hikoyalar yozishni boshlagan. Bu hikoyalar turli adabiy toʻplamlarda nashr etilgan va keyinchalik nashriyotlar eʼtiborini tortgan.

Smithning birinchi romani *White Teeth* 2000-yilda nashr etilgan. Roman qisqa vaqt ichida juda mashhur boʻlib ketdi va bir nechta adabiy mukofotlarni qoʻlga kiritdi.

Roman London shahrida yashovchi turli millat vakillari hayoti haqida hikoya qiladi. Asarda ikki doʻst – Archie Jones va Samad Iqbal oilalari misolida koʻp madaniyatli jamiyatdagi hayot tasvirlanadi. Roman davomida immigratsiya, din, madaniyatlar toʻqnashuvi va yosh avlodning identitet izlanishlari kabi mavzular yoritiladi.

Smithning boshqa mashhur asarlari qatoriga *Dastxat ovchisi* (2002), *Goʻzallik haqida* (2005), *Shimoli-gʻarb* (2012) va *Sving vaqti* (2016) kiradi. Bu asarlarda ham jamiyat, madaniyat va inson munosabatlari haqida chuqur fikrlar bildiriladi.

Bugungi kunda Smith zamonaviy ingliz adabiyotining muhim yozuvchilaridan biri hisoblanadi. Uning asarlari koʻp millatli jamiyat hayotini real va qiziqarli tarzda tasvirlagani bilan ajralib turadi.

XULOSA

Zamonaviy ingliz adabiyoti jamiyatdagi oʻzgarishlarni aks ettiruvchi muhim adabiy jarayondir. Bu davr adabiyotida identitet, migratsiya, globalizatsiya va madaniy xilma-xillik kabi mavzular muhim oʻrin egallaydi.

Zadie Smith ijodi ushbu jarayonni tushunishda muhim ahamiyatga ega. Uning *Oq tishlar* romani koʻp madaniyatli jamiyat hayotini tasvirlash orqali zamonaviy ingliz adabiyotining muhim namunalaridan biri boʻlib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Wikipedia – Modern English Literature

2. Wikipedia – Zadie Smith
3. Wikipedia – White Teeth
4. Carter R., McRae J. The Routledge History of Literature in English
5. Abrams M.H. A Glossary of Literary Terms